

Erste Agrár Szemle

II. évfolyam 6. szám, 2019. június

Szerkesztői üzenet

Forró napok jönnek

A napsugártól aranyba dőltek
anyaföld ölén a búzaszemek,
majd ízzé-porrá, apróra törtek -
dagasztottak a szorgalmas kezek,

Horváth Piroska: Mindennapi kenyerünk (részlet)

Nincs két egyforma év, nincs optimális gazdálkodási körülmény. Ennél fogva nem lehet megszokásból, a régi gyakorlatokra hivatkozva gazdálkodni. Különösen igaz ez az ideai szántóföldi növénytermelési helyzetre. Nem csak rekordokra nem számíthatunk, a kukoricánál még kétséges az átlagos év is. Ezen ugyan még sokat segíthet az időjárás, de a gazda gondoskodásán is múlik a siker.

Az Erste Bank ebben is próbál ügyfelei szolgálatára lenni. A gabonapiaci kilátások mellett olyan forró témákat veszünk e hónapban elő, mint az, hogy kell-e aggódni marhatartóinknak az USA erősödő kereskedelmi nyomása miatt, milyen következményei lesznek a kiskereskedelem munkaerőgondjainak, a biopiacok kilátásai, vagy a zabtermelés jövője.

A forró napokat nem csak a hőmérő fogja mutatni, hanem az ármozgások is. A betakarítás szorgos és fontos napjai azonban ne múljanak el úgy, hogy nem gondoskodunk informáltságunk minél több forrásból való növeléséről!

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	1
Agrárpiacok	3
Az EU a marhatartókat áldozza be a kereskedelmi háborúban?	3
Június végén kezdődhet az aratás	4
Baljós folyamatok a magyar boltokban: dühöngeni fognak a vásárlók	4
Statisztika	6
Tartósan bővül a biotermékek nemzetközi piaca	
Kiemelt téma	9
NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM Fix	
Erste Agrár elemzés	10
Az élet zabos oldala	
Kapcsolatok	13

Agrárpiacok

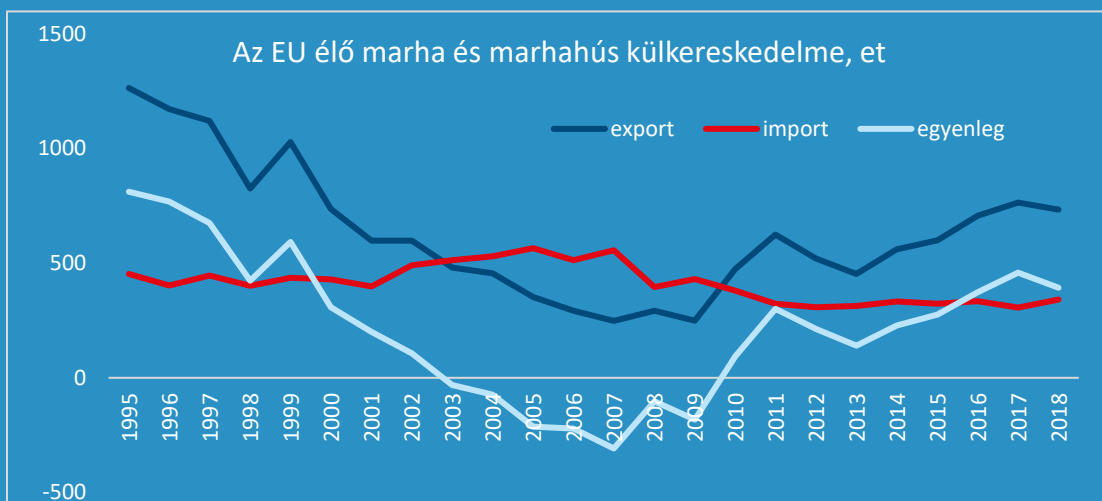
Az EU a marhatartókat áldozza be a kereskedelmi háborúban?

Az Európai Unió beleegyezett, hogy az amerikai gazdaságokból származó marhahús nagyobb mennyiségben érkezen be az unió belső piacára. Az EU azt reméli, ezzel csökkenthetők a kereskedelmi feszültségek, és elkerülhető az autópárt sújtó amerikai vámok megemelése.

Erste kommentár

A francia borok irányában intézett amerikai támadás is egyértelműen jelzi, hogy Trump sikeresnek tartja vámháborús szereplését, és újraválasztásának érdekében bizony nem lesz rest Kína után az EU-nak sem nekiugrani. Erre az EU azzal válaszol, hogy egyoldalú gesztusokat tesz neki, vagyis adja alá a lovat. A marhahúskvóta megemelése tipikusan ilyen lépés.

Eközben az Európai Unió nettó marhahús importőr. Ha ehhez azt is tudjuk, hogy a régi tagállamok többet fogyasztanak marhahúsból, mint amennyit termelnek, a 13 újabb tag pedig fordítva, megértjük, hogy az importkvóta emelése révén leginkább oda fog több külföldi áru kerülni. Ez számszerűleg úgy néz ki, hogy az EU15 önellátása 96, az EU13-é 185 százalékos. Egyébként előbbiek háromszor annyi marhahúst fogyasztanak egy főre vetítve, mint utóbbiak, de míg az övék lassan csökkenő, addig a miént lassan bővülő tendenciát mutat.

Forrás: DG Agri

Ha értékben és élő állatok nélkül tekintjük az EU külkereskedelmét, akkor is azt látjuk, hogy negatív az egyenleg, és a tételek zöme a kedvezményes kvótán belül érkezik kontinensünkre, nagyrészt húsrészek formájában.

Összességében tehát túlzás beáldozásról beszélni. Különösen nálunk, ahol a húsmarhaállomány leginkább élő formában kerül a külföldi piacra. Miközben élő állatból erős nettó exportőri a pozíciónk, addig marhahúsból mennyiségileg egyensúlyban van a kivitel és a behozatal. Értékben persze az import nagyobb. Erősen támogatásfüggő húsmarhaszektorunk fejlődése tartós és látványos (a húshasznú tehének száma az elmúlt öt évben 71 százalékkal bővült), de a környező országok már a sarkunkban vannak, tehát a tenyésztési és a piaci munka javítása nem lanygulhat.

Június végén kezdődhet az aratás

Az őszi vetésű szántóföldi növények aratása az átlagos éveknek megfelelően június végén, Péter és Pál napját követően kezdődhet az idén is.

Erste kommentár

Ismét elérkezett a betakarítás ideje. Már nem sokat alszik kint az őszi vetés. Ezzel azonban véget is ért a korábbi évekkel való hasonlatosság. Az év első felének időjárási körülményei ismét tudtak újat mutatni. S ezen a növények is igen „elcsodálkoztak”. Az erős aszály, az azt követő hűvös periódus, majd az esős időszak nem hozhat kiemelkedő eredményeket. A növényvédelem kritikussá vált. A fuzárium fertőzöttséget egyre több helyen látjuk, reméljük nem fordulul toxikusra.

A búzaterület 950 ezer , az őszi árpa 200 ezer, a repce 300 ezer hektáros. A terméseredményekre még várni kell, de az már jól látszik, hogy a nemzetközi piacok a keresletet és a tavalyi termést is meghaladó mennyiségre számítanak, ami a készletszintek emelkedését fogják hozni. Az árak az elmúlt hetekben a tavalyi készletek szűkülése, egyes termelő térségek időjárási anomáliái és az amerikai kukoricavetések elhúzódása miatt emelkedtek, de közben a terméskilásatok javulnak, tehát az emelkedést nem várjuk tartósnak.

Más a helyzet a kukoricával. Ahogy azt megszoktuk a hazai vetések állapota nem tér el érdemben a térség, a kontinens vetéselétől. Lemaradásban vannak. Ezek a lemaradások komoly izgalmakat okoznak (értsd pénztermelési lehetőséget) a gabonatözsdéken. Az amerikai vetések elhúzódása miatt Chicagóban megugrottak az árak. Míg a búzánál a globális termelés meg fogja haladni a felhasználást, így nőnek a készletek, addig a kukoricánál fordított a helyzet. Az USA várható terméskiesését az európai és dél-amerikai emelkedés nem tudja ellensúlyozni. A léptékeket azért érezni kell: az előrejelző intézmények szerint a kukoricatermés 1-2 százalékkal marad alatta a tavalyinak, míg a készletek 2-10 százalékkal mérséklődhetnek.

Ahogy egyforma évek, úgy ideális gazdálkodási körülmények sincsenek. Azt tehetjük, hogy kiszolgáljuk a genetika igényeit, és minél több forrásból tájékozódunk a piaci trendeket illetően. A két fő növény eltérő mérlegadatai ugyanis nehezen kiszámíthatóvá teszik a várható árváltozásokat. Az Erste Bank agrárelemzői arra számítanak, hogy a búza ára hamarosan lefordul a jelenlegi szintekről, és inkább lefelé fog mozogni a következő hónapokban. A kukoricáé sokkal ingadozóbb lesz. Érzékenyen fog reagálni minden terméssel kapcsolatos hírré. Összeségében azonban inkább oldalazásra számítunk. Ne feledjük, az immár globális sertésjárvány miatt a takarmányigény oldalán is lesz visszaesés.

Baljós folyamatok a magyar boltokban: dühöngeni fognak a vásárlók

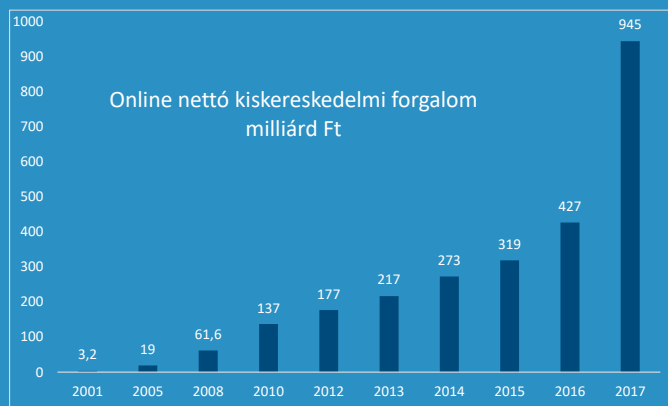
Miközben 12 ezerrel kevesebb lett az üzlet, a betöltetlen álláshelyek száma megduplázódott. A munkaerőhiányon talán csak a magasabb bér segíthetne, a kassza azonban kezd kiürülni - ebből vagy hosszadalmas sorbaállítás vagy komoly áremelés lehet csak. Egyiknek sem fognak örülni a vásárlók...

Erste kommentár

A verseny az verseny. A költségek emelkedését a vevőre hárítani még a kereskedelemben sem egyszerű. Pláne, ha az üzletpolitika és a kommunikáció az alacsony árakra épül. Miközben sokszor hallhatták tőlünk, hogy az élelmiszer terméklánc legerősebb érdekérvényesítő képességével a kiskereskedő rendelkezik, és őt technológia fejlesztésben, lobbyban, jogi munkában, kommunikációban utolérni nagyon nehéz, nekik is szükségük van a motivált, felkészült munkaerőre, ők is éppen úgy függnek tőle, mint a termelő és feldolgozó szektorok. Igen, a költségek hárításában a kereskedőnek a beszállítói irányban is van hatékony eszköztára. Az általam kettős árrés technikának nevezett módszertan (miszerint a szállítói és a vevői oldalon áll elő a jövedelem) sem védi meg a szektort az egyre nehezebben elérhető munkaerő gondjaitól. A munkaerő értékrendje, saját munkájának értéke kezd felborulni. Egyre gyakrabban látunk ellentmondást a dolgozó és a foglalkoztató elvárásai között. A foglalkoztató a magasabb bérért magasabb hatékonyságot, termelékenységet vár, miközben a dolgozó a béremelést hajlamos jognak tekinteni. Ez egyértelműen a jó dolgozó felértékelődésével jár. A bevált, kiképzett, lojális alkalmazott egyre nagyobb érték. Motivációjának fenntartására egyre több figyelmet, erőforrást, eszközt kell bevetni. A kereskedelemben ez már életképességi kritérium.

A boltok számának csökkenése a fentiek miatt még az előttünk álló években is folytatódni fog. A béremelés sem fog megállni. Ebből pedig az következik, hogy a kiskereskedelmi piac tovább fog koncentrálni. A diszkontok sikereit a humán erőforrás oldalon tett gyors és látványos lépések is elősegítik. Otthon láttak már ilyet. Tudják, hogy eljött az ideje Magyarországon is a munkaerőpiaci forradalomnak, bérrobbanásnak. Egyre drágább és nehezebb lesz motiválni a dolgozókat. Azonos bérezés mellett pedig a munkahelyi kultúra és a munkakörülmények fognak dönteni, nem csak itt, de az agribusiness minden területén.

Eközben az internetes kereskedelem térnyerése megállíthatatlan. Már Magyarországon is átlépte az 1000 milliárd forintos értéket a tavalyi forgalom. Ami jól látható: a hagyományos kereskedelem résztvevői lépnek az internet felé, míg a netes áruházak boltokat nyitnak. A jövő tehát a két értékesítési csatorna egymás mellett élésével képzelhető el. Nyilván a fogyasztói igényekre hivatkoznak akkor, amikor a személyességet, a gyors kiszolgálást és a vásárló tájékoztatását helyezik a fejlesztések középpontjába.

Forrás: eNet

Statisztika

Tartósan bővül a biotermékek nemzetközi piaca

A biotermelés globális és európai trendjeit azzal a céllal mutatjuk be, hogy erősítsük a hazai gazdálkodók és feldolgozók elkötelezettségét a kibocsátás növelésére. Ehhez továbbra is nagy szükség lenne a kibocsátás koncentrálására. Az együttműködések fejlődése lassú, ami a piaci lehetőségektől való elesés miatt, évről-évre nagyobb elmaradó hasznot jelent számukra.

Globális bioélelmiszer piaci trendek

- Földünkön közel 70 millió hektáron végeznek biotermelést. A növekedés 2017-ben érte el eddigi rekordját, 20 százalékot. A globális termőterületnek ez mindössze 1,4 százaléka. Ebben az átlagban azonban vannak kiemelkedő országok: Liechtenstein és Szamoa (38%), Ausztria (24%).
- A globális bioélelmiszer-piac értéke mintegy 100 milliárd euró. A legnagyobb piac az USA (40 milliárd euró), a második Németország (10 milliárd euró), a harmadik Franciaország (8 milliárd euró), negyedik Kína (7,6 milliárd euró).
- Minden jelentős biopiaccal rendelkező országban kétszámjegyű az éves növekedés. Franciaországban például 2017-ben 18 százalékos volt. Egy főre Svájcban költenek legtöbbit bioélelmiszerekre, 288 eurót 2017-ben.
- Globálisan közel hárommillió biotermelő tevékenykedik, a legtöbben Indiában (835 200), Ugandában (210 350) és Mexikóban (210 000). Számuk évente 4-5 százalékkal bővül.

A 10 legnagyobb egy főre jutó biofogyasztó ország, euró

Forrás: FiBL-AMI survey 2019

Az EU biopiaca

- 2017-ben 11%-os piaci bővülés volt a biotermékek piacán, ami így elérte a 37,3 milliárd euró forgalmat.
- Összesen 14,6 millió hektáron folyt ökológiai gazdálkodás. Ez 1 millió hektáros növekedés 2016-hoz képest. A legnagyobb ökoterrülettel Spanyolország, Olaszország és Franciaország rendelkezik.
- Mintegy négyszázezer ökogazda termel a kontinensen, a legtöbben Törökországban és Olaszországban. Ez 7%-os növekedést jelent 2016-hoz képest.

A növekedést a kisebb beruházást igénylő, kis és közepes méretű gazdaságokban folyó, a hagyományos növényvédő szerek alkalmazásának költségeivel versenyképes termeszítés indokolja, a növényvédő szerekkel szemben táplált fogyasztói ellenérzéseket alaposan kihasználva. A különféle zöldszervezetek jól megtámogatott marketingtevékenysége pedig a fizetőképes célvásárló közönség figyelmét kelti fel, és költési hajlandóságát növeli.

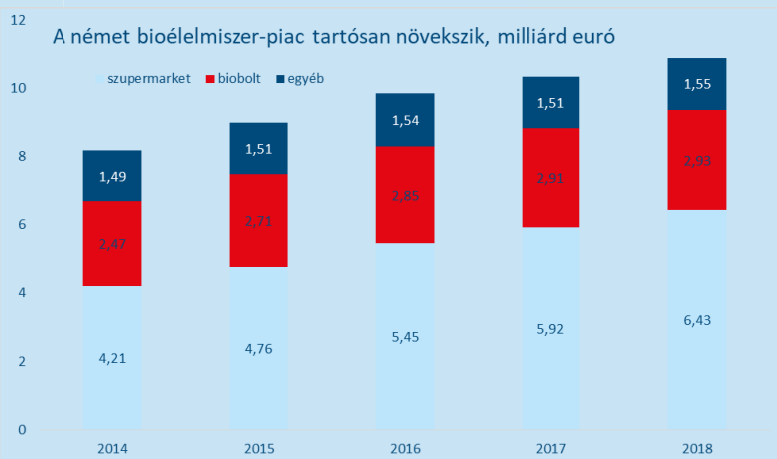
Az európai biopiac bővülése, milliárd euró

A német bioélelmiszer-piac kilátásai

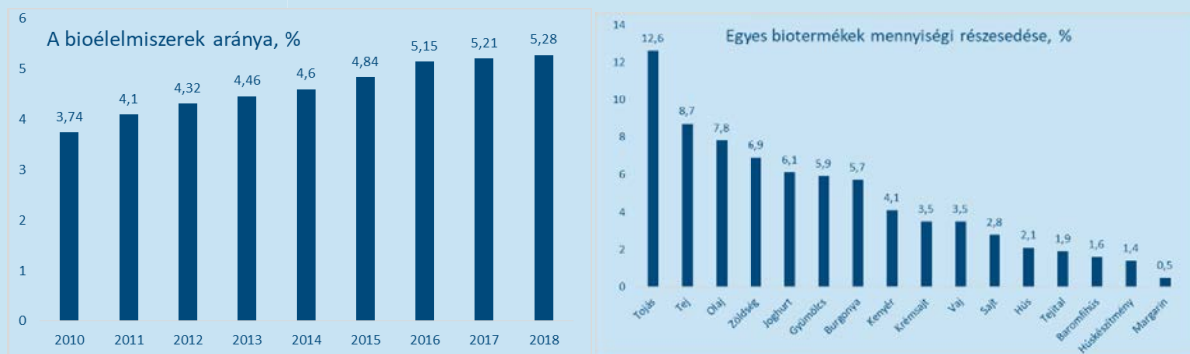
Az Egyesült Államok után a német bioélelmiszer-piac a világ második legnagyobb piaca. A német piac a teljes bioélelmiszer-értékesítés közel egyharmadát képviseli az Európai Unióban és a teljes élelmiszer-értékesítés mintegy 5 százalékát Németországban. 2000 óta Németországban az ökológiai élelmiszerek piaca háromszorosára bővült. Ezzel a hazai termelés messze nem tud lépést tartani, az import folyamatosan növekszik.

2018-ban megközelítette a 11 milliárd eurós értéket a németországi biopiac értéke, ami 5,5 százalékos bővülést jelent az egy évvel korábbi szinthez képest. A németek leginkább a kereskedelmi láncokban szerzik be a biotermékeket. Arányuk már közel 60 százalékos a beszerzési csatornák között, és folyamatosan növekszik. A szakboltok aránya tartósan csökken, már csak 27 százalékos.

Forrás: AMI-informiert.de

A bioélelmiszerek aránya lassan ugyan, de tartósan növekszik az élelmiszerpiacon. A legmagasabb arányt a tojásnál, tejnél, növényi olajoknál érte el.

Forrás: AMI-informiert.de

A piaci kereslet bővülése folyamatos motivációt ad a termelők számára az átállásra. Németországban már másfél millió hektáron gazdálkodnak organikusán, s a terület egyre gyorsuló ütemben növekszik.

Az előrejelzések szerint, a német bioélelmiszer-piac 2025-re csaknem megduplázódik: 20,7 milliárd eurós lesz. Ezzel azonban továbbra sem fog tudni lépést tartani a termelés. Az import tovább fog bővülni. Ez alapvetően alapanyagokat jelent.

Forrás: AMI-informiert.de

Néhány biotermék előállításának alakulása Németországban

	Sertéshús	Marhahús	Tojás	Tej
	et vágott súly		milliárd db	millió kg
2015	20	46	1,20	732
2016	23	49	1,35	795
2017	26	55	1,47	939
2018	30	58	1,55	1100

Forrás: AMI-informiert.de

Ami ebből számunkra a legfontosabb: a magyar biotermékek túlnyomó többsége épp a német piac irányában hagyja el az országot évtizedek óta. Mivel ez egy igen jól fizető, tartósan növekvő piac, aki be tud kerülni, az növekedési pályára kerülhet. A feltételek természetesen szigorúak, de a felárak is jelentősek lehetnek.

Kiemelt téma

Erős aktualitása miatt ebben a hónapban is a január 2-án induló új MNB Növekedési hitelprogramot mutatjuk be, amely „NHP FIX” néven került meghirdetésre, hogy a KKV vállalkozások hosszú távú alacsony, fix kamatozású forráshoz juthassanak.

NÖVEKEDÉSI HITELPROGRAM Fix

Kik igényelhetik az Erste banknál?

- Belföldi székhelyű KKV vállalkozások.

Mire igényelhető lízing az Exportélenkítő hitelprogram keretében?

- Új és használt immateriális javak, tárgyi eszközök beszerzésére, a már meglévő vagy bérelt, illetve lízingelt eszközök átalakítására, korszerűsítésére és kapacitásuk bővítésére.

Fontos, hogy a beruházás a vállalkozás saját tevékenységét kell, hogy szolgálja, a bérbeadás nem engedélyezett, kivéve a cégcsoporton belüli bérbeadás.

- A program egyaránt elérhető hitel és pénzügyi lízing keretében is.

Melyek a hitelprogramok főbb paraméterei?

- Devizanem: HUF
- Finanszírozás összege: minimum 3 millió - maximum 1 milliárd forint (amibe a korábbi szakaszok alatt igényelt összegek nem számítanak bele)
- Futamidő: minimum 3 év maximum 10 év
- Ügyleti kamat: a teljes futamidő alatt fix, mértéke nem haladhatja meg a 2,5 %-ot.
- Rendelkezésre tartási idő: a szerződés megkötésének napjától számított 2 év azzal, hogy az első lehívásnak 1 éven belül meg kell történnie.
- Törlesztés: jellemzően havonta vagy negyedévente, de agrárfinanszírozás esetén lehetőség van a szezonális bevételhez igazodó egyedi törlesztési ütemezésre is.
- Előtörlesztés: bármikor díjmentesen kezdeményezhető, a Bank előzetes értesítése mellett.
- Megkezdett beruházás: A korábban megkezdett beruházások ki nem egyenlített fizetési részletei finanszírozhatóak és bevonhatóak az NHP keretébe,
- Már kifizetett beruházás: Saját forrásból megvásárolt és kifizetett eszközök utófinanszírozására legfeljebb a kifizetéstől számított 60 nappal van lehetőség.
- Visszlízing: akkor van rá lehetőség, ha az érintett eszköz a refinanszírozást megelőzően legfeljebb 45 nappal korábban került a KKV tulajdonába.
- Fontos! A hitel nem minősül támogatott hitelnek, így nem terheli az ügyfél támogatási keretét (nem növeli a támogatás intenzitását).

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár elemzés

Az élet zabos oldala

Amikor a Vetőmag Szövetség Szakmaközi Szervet és TermékTanács a tavaszi munkák kezdete előtt a zabvetőmag-hiányra figyelmeztetett, már előre vetült a termőterület csökkenése. A 31 ezer hektár körüli vetésterület egy tartósan csökkenő tendencia egyik állomása, hiszen az öt éve még 50 ezer hektár fölött volt. Ami miatt beszélünk kell erről, az a hatalmas ellentmondás, amely a humán célú felhasználás, a zabalapú élelmiszerek piaci kínálatának látványos bővülése és a csökkenő termelés között feszül.

Lóverseny

Kezemben a szokásos tízórai zabszelettel azon tűnődöm, hogy mennyi zab jut még a lovaknak. Abraktakarmányként persze a többi haszonállat is szívesen fogyasztja, de valahogy a lovakkal kötődött össze az ember fejében ez a gabonaféle. A lovak ugyanis igen kedvelik a zabot (és a gyepszénát). Könnyen megemésztik, nagy mennyiségben sem terheli meg a gyomrukat.

Az, hogy a minap nyílt meg egy zöldmezős zabsfeldolgozó üzem az ország keleti részén azt jelzi, nem csak mi látunk hatalmas lehetőséget a zabszítványok piacában. A viszonylag olcsónak számító alapanyag iránt egyre nagyobb a kereslet a feldolgozóiparban. Az okok egyszerűek és egyben nagyon tanulságosak.

Trendi

Az egészséges életmódhoz bármilyen módon köthető élelmiszerek egyre vonzóbbak a növekvő fizetőképességű hazai fogyasztó számára is. A zab képe pedig egyértelműen az egészséghez kapcsolódott. Ennek gyökereit a reggeli készítményekben, azok piaci kommunikációjában kell leginkább keresnünk. Mindenesetre ma a zab alapú termékek, a zabszelet, a zabpehely, a zabliszt, a zabszelet, a zabkorpa iránt egyre nő az igény.

A zab kedvező fogyasztói képe összekapcsolódik az innovációk iránti igény erősödésével. Az eredmény egy olyan termékcsoporthoz, amelynek piaca tartósan és nagy ütemben nő és egyben szélesedik. Itt kell elhangoznia a varázsszónak is: a zab gluténmentes. És máris mindenki rohan a boltba.

Miközben minden kedves olvasó tisztában van azzal, hogy a gluténmentes étrendre csak a gluténérzékenyeknek, tehát a társadalom egy-két százalékának van szüksége, sokan mások ezt is egészségtrendnek hiszik, és szükségtelenül is gluténmentes diétát folytatnak. Ők a gluténkerülők. Kétségtelen, az egészségipar gyakran mossa össze a két dolgot, súlycsökkentő diétának eladva a gluténmentes táplálkozást. A piac bővülése ennek is köszönhető.

Csendben azt is megjegyezzük, hogy a tépett (pulled) zabot, amely egy finn találmány, húshelyettesítésre használják. Ennek magasabb a fehérjetartalma, mint a marha- vagy a csirkehúsé, és persze alacsony zsírtartalma. Ráadásul kinézete is megtévesztően olyan, mint a csirkehúsé, és minden olyan étel elkészíthető belőle, amely a húsból. Aki lát a pályán, az már tudja, hogy az előttünk álló években a műhús rohamos hódításához minden készen áll. A propaganda gépezet teljes erővel támadja a hagyományos állattartást, a húsfélék fogyasztását politikai és tudományosnak titulált formában egyaránt. Figyeljük meg, hogy eközben az emberi szervezet táplálékigényét szemérmesen mellőzik. A magas hozzáadott

értéket (hasznot) és a - korán sem egyértelmű - fenntarthatóságot hangsúlyozzák. A zab iránti igényt azonban ez is növeli.

A reggeli piac sztárja

A reggeli cereáliák mennyiségben megfeneklett piacába éppen az olyan szegmensek erőteljes bővülése vitt újra lendületet, mint a zabtermékeké. Az instant kásák a reggeliző termékek piacára, a zabszeletek a napközbeni és sportolás előtti időszakba hoztak új színt. Az energia és proteinszeletek szegmensében a zab kifejezetten sztárnak számít. A gyártók egyre inkább felülnek ezekre a tendenciákra, piaci hullámokra, hiszen magas hozzáadott érték előállítására, innovációra, piaci aktivitásra, arculatépítésre adnak lehetőséget. E hullámlovaglás során a cukortartalom csökkentése, a zabhoz hasonló egészséges életmódot támogató alapanyagok használata adja a lendületet, jól kommunikálható üzeneteket.

Nem csak az egyszemélyes háztartások arányának emelkedése, hanem az étkezések jellege miatt is egyre terjednek az egyadagos kiszerelek, a gyorsan elkészíthető, fogyasztható, újabb és újabb ízű és kombinált termékváltozatok.

Ide tartozik, hogy a tejjel versengő reggeli italok piacán is jelen van a zabból készült változat. Ez a piaci szegmens is egy egyre erősödő keresletre ad választ, jó drágán, magas árakkal. A tejtermelők küzdelme ezen a hadszíntéren igen tanulságos. Miközben a tejjel és a tejtermékekkel kapcsolatos üzenetek egyre zavarosabbak, illetve tudatosan zavarják össze a fogyasztót, sikerük kézzel fogható. Az Euromonitor adatai szerint a tejhelyettesítő termékek piaca 2018-ban 18 milliárd dollár forgalmat ért el. Éves növekedése 9 százalék volt. A tejtermelők eközben folyamatos védekezésre kényszerülnek az állatok tartási módja, a feldolgozás technológiái, a környezetterhelés oldalán. Miközben a tejterméknél nem, a folyadéktej fogyasztásban már érezhetően csökken a fogyasztás világszerte. Ezzel párhuzamosan azonban növekszik az új alapanyagok, közte a zab iránti kereslet.

De mit tud?

A zabnak a többi gabonaféléhez képest magas a fehérje és zsírtartalma. Ráadásul egy sor olyan ásványi anyagot tartalmaz, amelyek jól illeszkednek az étkezési trendekbe: pl. réz, cink, vas, magnézium, folsav, mangán, vitaminok. Sok benne az antioxidáns, az emészthető rost. A kozmetikai ipar krémekhez használja, de a zab fogyasztása önmagában is jót tesz a bőrnek. Szóval újabb szuperélelmiszerre bukkantunk. A benne rejlő potenciált még messze nem használja ki az élelmiszeripar.

A zab nem csak abrak-, hanem szálatakarmányként is értékes. Szalmája hasonló értékű, mint a tavaszi árpáé. Az előveteményre nem érzékeny. Termésátlaga az elmúlt években 2,5 és 2,9 tonna között alakult hektáronként.

Csökkenő hazai termelés

A zabtermelés szorosan együtt változott a lóállománnyal. Volt, amikor félmillió hektáron termeltük. Ma is a sportlovak igényei képezik a meghatározó piacot, de az élelmezési cél is egyre fontosabb.

A magyarországi zabtermelés nem érzékeli a fogyasztói piac lendületét. Ahogy azt fentebb említettük, a termőterület évek óta csökken, a termés az elmúlt öt évben több mint negyedével esett vissza. A felvásárlási ára rendre meghaladja a rozsét, a búza közelében alakul.

A zabexport a termés 6-8 százalékát teszi ki. Az import elhanyagolható. Arról azonban nincs adatunk, hogy késztermék formájában mennyi feldolgozott zab jut be az országba. A boltok kínálatát látva az nem elhanyagolható.

A zab külkereskedelme, tonna

	2013	2014	2015	2016	2017	2 018
import	1 242	1 847	3 715	4 297	2 686	1 517
export	5 759	6 993	10 796	9 466	7 109	6 324
egyenleg	4 517	5 146	7 081	5 169	4 423	4 807

Forrás: KSH

Globálisan is érzékelhető trend

A világon ebben a gazdasági évben 10 millió hektáron termelnek zabot, 24,4 millió tonnás várható mennyiségben. A legnagyobb zabtermelő Oroszország (1,8 millió ha, 5 millió t). Őt Kanada és Lengyelország követi. Globálisan is egyre növekszik az igény a zab iránt. Ez látszik például abból, hogy bár évről-évre növekszik a termelés, csaknem minden második évben magasabb a felhasználás a termésnél. Ezáltal a készletek szintje is lefelé ingadozik. A legnagyobb importot az USA, az exportot Kanada bonyolítja. Az EU nettó zabexportőr.

S mi végre ez a hosszú litánia?

Üzenetünk az, hogy a zab iránti igény tartós növekedésére számítunk. Minél szervezettebb a termelés, annál kedvezőbb pozíció érhető el. Ugyanakkor felhívjuk a figyelmet arra, hogy az egészségtrendek nem csak a zabot emelték a figyelem középpontjába. Például a hajdina, az amaránt, a köles, a cirok és számos Európában nem termelt gabonaféle is egyre népszerűbb. A zab esete jó példa a tömegcikkektől való távolodásra.

Arra számítunk, hogy a magas biológiai értékű, kiváló betegség-ellenálló képességű zab a tavaszi vetéseknél a jövőben gyakrabban merül fel alternatívaként.

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ

agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Becske Dávid
Telefon: +36 30 689 2569
david.becske@erstebank.hu

Gór Arnold
senior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

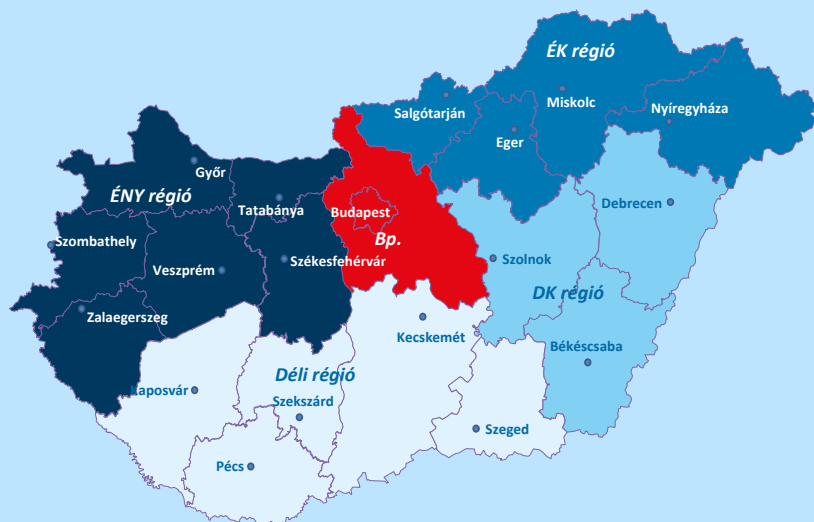
Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

Mindenütt kéznél vagyunk

Budapesti Régió

Az Erste Bank Budapesti Régiójának a működési területe a fővárosra és Pest megyére megyékre terjed ki. A megye főbb városaiban rendelkezik az Erste Bank Hungary Vállalati Irodával.

A Budapesti Régióban több fontos agrár- és élelmiszeripari cég finanszírozását végezzük már évek óta sikerrel, és célunk hogy a mezőgazdaság fejlődését a gördülékeny pénzügyi szolgáltatások és a szakmai tanácsadás révén elősegítsük. Egy agrár-pénzügyi történelemre visszatekintő bankként ez szinte kötelességünk.

Kollegáinknak több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressenek?

Nagy Máté – Régióvezető

+36-20-590-1369

Mate.Nagy@erstebank.hu

György Márta – Szenior ügyfélmenedzser

+36-30-619-1724

Laszlone.Gyorgy@erstebank.hu

Fórizs Ágnes – Ügyfélmenedzser

+36-30-389-7068

Agnes.Forizs@erstebank.hu

Füle Béla – Vezető

ügyfélmenedzser +36-30-528-3139

Bela.Fule@erstebank.hu